

Pastýřský list plzeňského biskupa Tomáše 1. ledna 2020

Milé sestry, milí bratři,

úderem půlnoci jsme dnes společně vstoupili do roku, jehož číslice se vedle sebe tváří velmi harmonicky: dvě dvojky a mezi nimi dvě nuly.

Nicméně svět okolo nás, který do tohoto roku s tak ladným letopočtem vstoupil společně s námi, má k harmonii bohužel docela daleko. Je to svět klimatických i společenských změn, svět velkých rozdílů i svět napětí a krvavých konfliktů. Bujarost silvestrovské noci a slavnostní nálada dnešního dne nám možná pravdu o současném světě ještě milosrdně zahaluje. Až se ale dny po vánočních svátcích a oslavách nového roku vrátí do svých všedních kolejí, dolehnou k nám opět mnohé znepokojivé tóny, které jsou tak charakteristické pro současný svět. Před touto realitou utíkat a zavírat před ní oči by neodpovídalo požadavku evangelia, skrze které nás Ježíš Kristus volá k životu v pravdě. Pro život z víry v takovémto světě jsem hledal motto naší plzeňské diecéze. Hledal jsem verš z Písma, který by se mohl pro každého z nás stát v realitě dnešních dnů pravdivým, radostným a osvěžujícím impulsem.

Jsem hluboce přesvědčen, že v situaci, ve které se nyní naše putování dějinami, ať už osobními, národními či světovými, nachází, jsou zásadním orientačním a opěrným bodem Ježíšova slova z Janova evangelia: **„Nebojte se, já jsem přemohl svět“**.¹ Proto jsem tento verš vybral jako motto naší diecéze pro nastávající rok 2020.

V minulých dvou letech jsem volil hesla, která povzbuzovala k naší – lidské – aktivitě. Letos jsem však zcela záměrně vybral verše, které nejsou o aktivitě lidské, ale zvěstují nám radostnou zprávu o aktivitě Hospodina, která jakoukoliv lidskou aktivitu předchází a týká se každého z nás:

Ty (každý z nás ať si dosadí své vlastní jméno), Ty se neboj, neboť já, Tvůj Bůh a Tvůj Zachránce, jsem přemohl svět. Já jsem vítěz, já jsem Alfa i Omega, začátek i konec, vševládný, a ty jsi má dcera, můj syn. Mé vítězství patří Tobě.

Ke zkušenosti Církve po celá tisíciletí patří, že bez pevné půdy pod nohama, kterou je důvěra v dobrého a mocného Boha, který se se slovy **„neboj se“** sklání ke každému z nás jako ke svému milovanému dítěti, je veškeré lidské konání zahaleno mlhou **pýchy** nebo **marnosti**. *Pýcha* nám rozostřuje zrak v okamžiku, kdy se vše daří, a my podlehneme pokušení, že jsme schopni život a jeho nástrahy zvládnout vlastní silou. A *marnost* zamlžuje náš pohled

¹ Podle grafického ztvárnění motto jde o spojení dvou citátů z Janova evangelia: Jan 6,20 („*Já jsem to, nebojte se!*“) a Jan 16,33 („*Bud'te dobré myslí, já jsem přemohl svět*“).

v situacích opačných: když máme pocit, že světu nerozumíme, že život nám protéká mezi prsty a my jsme na všechno beznadějně sami a krátcí.

Co nás může uchránit jak před krátkozrakou pýchou, tak i před celoživotní beznadějí? Stavět právě na větě z Janova evangelia: „**Nebojte se, já jsem přemohl svět.**“ Toto ujištění je spojeno se základní pravdou naší víry, že celý svět, ve kterém žijeme, nemůže skončit jinak než dobře, protože je definitivně zachráněn Ježíšem Kristem. A platí to beze zbytku nejen o světě jako celku, ale také a především o každém jednotlivém člověku, který vědomě a trvale neodmítne nechat se do Boží záchrany zahrnout.

Sestry a bratři, na pevné půdě víry v Boží záchranu, která je zdarma nabídnuta každému z nás, je třeba beze strachu stavět a rozvíjet každou naši vlastní aktivitu, naše úsilí, ale i naše přijímání těžkostí života.

Proto bych Vás chtěl pozvat, abychom právě v duchu našeho motto „**Nebojte se!**“ v nastávajícím roce společně zaměřili pozornost na získání a upevnění této pevné půdy důvěry a ochrany proti strachu. Chtěl bych Vám navrhnout dva zcela konkrétní kroky.

Tím prvním je umístit si obrázek s letošním mottem doma tak, abychom ho měli každý den na očích a mohli tak Ježíšova slova „**Nebojte se, já jsem přemohl svět**“ číst často a pravidelně. Všichni kněží naší diecéze dostanou pro každého z Vás v lednu obrázek s mottem. Prosím, přihlaste se o něj a mějte ho po celý rok na očích. Nechme tato slova zakořenit ve svém srdci a chraňme své životy před zbytečným strachem.

Druhý krok, o který Vás prosím, je, abychom letos četli Písmo s jasnou prioritou: hledat a rozjímat kontext, ve kterém se v Písmu objevuje naše motto „**Neboj se, nebojte se**“. Někteří biblisté tvrdí, že se v Písmu dají tato a jim podobná vyjádření nalézt přesně 365krát, tedy jako výzva na každý den. Na webových stránkách naší diecéze (www.bip.cz) Vás budeme během roku postupně upozorňovat na mnohá z nich.²

Sestry a bratři, děkuji za všechny modlitby, kterými naši diecézi i mě osobně podporujete. Prosím, vydržte i v novém roce. Já se modlím s Vámi i za Vás, aby rok 2020 byl pro nás všechny rokem požehnaným. I proto, že společně objevíme, že s naším Bohem se opravdu nemusíme bát.

Váš biskup Tomáš

² I když to není v pastýřském listě přímo uvedené, z jeho grafického ztvárnění plyne, že motto diecéze na rok 2020 je spojením dvou citátů z Janova evangelia: „**Já jsem to, nebojte se!**“ (Jan 6,20) a „**Bud'te dobré mysli** (jiné překlady: *mějte odvahu, důvěřujte, vzchopte se, zmužte se, doufějtež, bud'te stateční* apod.), **já jsem přemohl svět**“ (Jan 16,33). Slovo „svět“ (řecky „kosmos“) použité ve druhé části motto, je v Janově evangeliu v této souvislosti použito negativně, ve smyslu „protibožská sféra“, která nás „sužuje“, „zlem narušené a narušující vztahy v lidstvu“ (ne tedy ve smyslu vesmíru, našeho známého světa, o který jsme povoláni pečovat). Možná srozumitelněji, přiléhavěji (a psychologicky také povzbudivěji, protože formulované pozitivně) by tak diecézní motto mohlo znít: „**Bud'te dobré mysli (hlavu vzhůru, odvahu)! Já jsem zvítězil nad zlem ve světě!**“ (Jan 16,33)